

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 13.02. 2003 r.

35949

RPO-179236-VII/95/16

Pan
gen. insp. Antoni KOWALCZYK
Komendant Główny Policji
WARSZAWA

Szanowny Panie Komendancie,

Pismem z 13 listopada 2001 r. zwróciłem się do Ministra Zdrowia oraz do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o wydanie rozporządzenia przewidzianego w art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.). W uzasadnieniu swojego wystąpienia stwierdziłem., że w świetle obowiązującej od 28 czerwca 2001 r. nowelizacji tej ustawy przyjęte tam nowe rozwiązania prawne powodują, iż dotychczas obowiązujące przepisy wykonawcze nie spełniają wymogów, jakie stawia przed nimi praktyka. Dotyczy to zwłaszcza rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 października 1996 r. w sprawie trybu doprowadzania osób w stanie nietrzeźwości, organizacji izb wytrzeźwień i zakresu opieki zdrowotnej oraz zasad ustalania opłat związanych z doprowadzeniem i pobytem w izbie wytrzeźwień (Dz.U. Nr 129, poz. 611). W odpowiedzi z 16 maja 2002 r. na to wystąpienie otrzymałem zapewnienie Ministra Zdrowia, że projekt stosownego rozporządzenia jest już w fazie ostatecznych uzgodnień i w najbliższym czasie powinien stać się aktem obowiązującym.

Tak się jednak nie stało, a brak nowego rozporządzenia, które uregulowałoby całościowo sposób postępowania organów i instytucji państwowych i samorządowych z osobami w stanie nietrzeźwości wywołuje już perturbacje w praktyce. Tak na przykład, odmienna interpretacja przepisów dotyczących trybu doprowadzania i przyjmowania osób

nietrzeźwych do izb wytrzeźwień stała się źródłem nieporozumień a nawet konfliktów między administracją tych placówek a organami Policji. Od kilku miesięcy pracownicy podległego mi Biura są informowani o problemach związanych ze współpracą Miejskiej Izby Wytrzeźwień w Szczecinie i szczecińskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego z Policją w zakresie dowożenia i przyjmowania osób w stanie nietrzeźwości. Dotyczą one w szczególności odmowy ze strony funkcjonariuszy Policji kierowania osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień i nieuzasadnionego angażowania przez Policję w działania porządkowe wobec nietrzeźwych pogotowia ratunkowego.

Brak stosownych regulacji utrudnił również tworzenie i organizację przez samorządy terytorialne innych placówek przeznaczonych do umieszczania osób nietrzeźwych, ustalenie zakresu opieki zdrowotnej nad osobami zatrzymanymi do wytrzeźwienia, określenie sposobu pobierania od nich opłat związanych z doprowadzeniem i pobytem w izbie wytrzeźwień lub innej tego typu placówce, stosowanie wobec osób nietrzeźwych przymusu bezpośredniego, jak też określenie zasad zatrzymania w depozycie i wydawania z niego napojów alkoholowych, które znajdowały się przy osobach w stanie nietrzeźwości. Doświadczenia związane z funkcjonowaniem izb wytrzeźwień wskazywały ponadto, że w akcie wykonawczym do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należałoby również uregulować inne, niż zatrzymanie do wytrzeźwienia, formy aktywności tych placówek, takie jak profilaktyka przeciwalkoholowa oraz prowadzenie programów terapeutycznych lub zapobiegania przemocy w rodzinie.

Wydanie rozporządzenia przewidzianego w art. 42 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy skorelować z uregulowaniem sytuacji prawnej osób zatrzymanych w pomieszczeniach jednostek organizacyjnych Policji. Nadal - pomimo moich interwencji - nie została bowiem wykonana dyspozycja zawarta w art. 15 ust. 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, która zobowiązuje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczone dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, oraz regulaminu pobytu osób w tych pomieszczeniach.

Z rozmów przeprowadzonych przez pracowników Biura Rzecznika z osobami zatrzymanymi wynika, iż najczęściej nie są one świadome swoich uprawnień i obowiązków przez czas trwania umieszczenia w jednostce organizacyjnej Policji. Przepisy zawarte w aktach prawnych, które odnoszą się do zatrzymania, nie regulują bowiem całościowo sposobu, w jaki ma następować jego wykonanie w pomieszczeniach Policji, a w szczególności nie nakazują wydania przez właściwy organ regulaminu funkcjonowania konkretnej izby zatrzymań oraz nie określają praw i obowiązków osób zatrzymanych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Komendanta o wsparcie moich starań związanych z

przyspieszeniem wydania rozporządzenia przewidzianego w art. 42 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz rozporządzenia określonego w art. 15 ust. 10 ustawy o Policji.

Z wyrazami szacunku

/-/